

Engellilik derecesi %90 ın altında olanların taşıt alımında ÖTV ve MTV istisnası

Belge türü	Özelge
Kanun	MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.26.-135[7-2016/3]-83685
Tarih	26.12.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Gelir Kanunları Grup Müdürlüğü)

Sayı : 26696128-135[7-2016/3]-83685

26.12.2016

Konu : Engellilik derecesi %90 ın altında olanların taşıt alımında ÖTV ve MTV istisnası

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eklerinin incelenmesinden;

- ... Hastanesi tarafından adınıza düzenlenen ... tarihli ve ... numaralı sağlık kurulu raporunda "OP. Lomber Fractür, sol femur başı avn sekeli, eklem hareket limitasyonu" teşhisi ve % 21 engel oranının yer aldığı,

- Söz konusu engellilik durumunuz itibarıyla otomatik vitesli taşıt alımında Özel Tüketim Vergisi Kanununda ve Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda yer alan malul ve engellilere ilişkin istisna uygulamasından yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşünün sorulduğu anlaşılmaktadır.

1- Özel Tüketim Vergisi Kanunu Yönünden

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendiyle, Kanuna ekli (II) sayılı listede yer alan kayıt ve tescile tâbi mallardan;

a) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, engellilik derecesi %90 veya daha fazla olan malûl ve engelliler tarafından,

b) 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar, bütün tekerlekleri motordan güç alan veya alabilenler, sürücü dâhil 8 kişiye kadar oturma yeri olan binek otomobilleri, yarış arabaları, arazi taşıtları hariç), yük taşımada kullanılıp azami ağırlığı 3,5 tonu aşmayan ve yolcu taşıma kapasitesi istiap haddinin %50'sinin altında olanlar ile sürücü dâhil 9 kişilik oturma yeri olanların, engellilik durumlarının araçları bizzat kullanamayacak ve sürekli olarak tekerlekli sandalye veya sedye kullanmalarını gerektirecek nitelikte olduğunu ilgili mevzuat çerçevesinde alınan engelli sağlık kurulu raporuyla tevsik eden ve engellilik derecesi %90 veya daha fazla olup tekerlekli sandalye veya sedye ile binilmesine ve seyahat edilmesine uygun tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından,

c) 87.03 (motor silindir hacmi 1.600 cm³'ü aşanlar hariç), 87.04 (motor silindir hacmi 2.800 cm³'ü aşanlar hariç) ve 87.11 G.T.İ.P. numaralarında yer alanların, bizzat kullanma amacıyla engelliliğine uygun hareket ettirici özel tertibat yaptıran malûl ve engelliler tarafından beş yılda bir defaya mahsus olmak üzere ilk iktisabı ÖTV'den istisna edilmiş olup, bu istisna uygulamasının usul ve esaslarına ilişkin açıklamalar, Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinin (II/C/1) bölümünde yapılmıştır.

Mezkûr Genel Tebliğin (II/C/1.1) bölümünde, engelli sağlık kurulu raporunun, Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik (veya raporun alındığı tarihte yürürlükte olan engelli sağlık kurulu raporu verilmesine yönelik ilgili diğer yönetmelik/mevzuat) çerçevesinde yetkili sağlık kurumlarından alınan engelli sağlık kurulu raporunu ifade ettiği; (II/C/1.3) bölümünde ise,

- Engellilik durumunun, ilk iktisabı yapılacak taşıtın hareket ettirici aksamında tadilat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olması gerektiği, bu çerçevede örneğin, sağ veya sol el parmaklardan herhangi bir ya da birkaçının olmamasına rağmen vitesin değiştirilmesine engel, vites kolunda tadilat yaptırılmasını gerektirecek bir durumun bulunmaması halinde manuel veya otomatik vitesli taşıt alımında istisna uygulanmayacağı,

- Bu uygulamada, taşıtı hareket ettirici aksam olarak debriyaj, fren ve gaz pedalları ile vites kolunun kabul edileceği, ilk iktisaptan önce hareket ettirici aksamda sabitlenmiş bir şekilde özel tertibat yapılması gerektiği, yapılan özel tertibatın da kişinin engelliliğiyle uyumlu olmasının zorunlu olduğu,

- Direksiyona topuz takılması, engelin bulunduğu taraftaki silecek kolu, sinyal, cam silecek kumandası, dörtlü flaşör, ön-arka cam su fıskiyesi, korna ve kontak gibi düzeneklerin diğer tarafa alınması veya direksiyon simidine monte edilmesi ve benzeri tadilatların taşıtı hareket ettirici aksamda özel tertibat kapsamında değerlendirilmeyeceği,

- Manuel vitesli bir taşıtı vites kolunda ve/veya debriyaj pedalında sabitlenmiş özel tertibat yaptırmadan kullanamayacak durumda olan engelliler bakımından, otomatik vitesli taşıtların, özel tertibatlı taşıt olarak kabul edileceği,

- Taşıtın otomatik vitesli olmasının, engelliliğe uygun hareket ettirici özel tertibat yaptırılması şartının aranmasına engel olmadığı, dolayısıyla otomatik vitesli taşıtların hareket ettirici aksamında da kişinin engelliliğine uygun olarak sabitlenmiş özel tertibat yaptırılması gerektiği, bu çerçevede örneğin, sağ ayağı ampute olan bir engellinin, fren ve gaz pedalında özel tertibat yaptırmadan otomatik vitesli taşıtı kullanması mümkün olmadığından, ancak anılan tertibatın yaptırılması halinde otomatik vitesli bir taşıt bakımından istisnadan faydalanılabileceği,

- Engellilik durumunun tevsikinde ibrazı zorunlu olan engelli sağlık kurulu raporunun, maluliyeti veya engelliliği ile sadece özel tertibat yaptırılan taşıtların (veya engelliliği ile başkaca hareket ettirici özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın otomatik vitesli taşıtların) kullanılabileceğine dair değerlendirmeyi içermesi ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak şekilde açık olması gerektiği belirtilmiştir.

Bu kapsamda, engellilik oranı %90'ın altında olan engellilerden yalnızca, engellilik durumu, ilk iktisabı yapılacak taşıtın hareket ettirici aksamında (debriyaj pedalı, fren pedalı, gaz pedalı ve/veya vites kolunda) tadilat yaptırılmasını gerektirecek nitelikte olan malul veya engelliler, mezkûr Genel Tebliğde öngörülen diğer şartları da haiz olmalarına bağlı olarak, söz konusu istisna uygulamasından yararlanabilmekte olup, bu uygulamada esas itibariyle, engellilik durumu ve oranının tevsiki amacıyla ibrazı zorunlu olan engelli sağlık kurulu raporunun maluliyeti veya engelliliği ile sadece özel tertibat yaptırılan taşıtların (veya başkaca hareket ettirici özel tertibat yapılmasına gerek olmaksızın sadece otomatik vitesli taşıtların) kullanılabileceğine dair değerlendirmeyi içermesi ya da bu hususun anlaşılabilmesini sağlayacak şekilde açık olması gerekmektedir.

Buna göre, mevcut engellilik durumunuz (Op. lomber fractür, sol femur başı avn sekeli, eklem hareket limitasyonu - %21) itibariyle, mezkûr Kanunun (7/2-c) maddesi uygulamasından yararlanmanız mümkün değildir.

2- Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu Yönünden

197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3 üncü maddesinde, motorlu taşıtlar vergisi mükellefinin, trafik sicili ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca tutulan sivil hava vasıtaları sicilinde adlarına motorlu taşıt kayıt ve tescil edilmiş olan gerçek ve tüzel kişiler olduğu, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, engellilik oranı % 90 ve daha fazla olan malûl ve engellilerin adlarına kayıtlı taşıtlar ile diğer malûl ve engellilerin, bu durumlarına uygun hale getirilmiş özel tertibatlı taşıtların motorlu taşıtlar vergisinden istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu istisna hükmünün uygulama esaslarının belirtildiği 10/1/2004 tarih ve 25342 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 21 Seri No.lu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği'nin "*İl-İstisnalar*" başlıklı

bölümünde,

" 2 - Diğer Malûl ve Engellilere Ait Taşıtlarda İstisna Uygulaması

Sakatlık dereceleri % 90 dan az olan malûl ve engellilerin bu durumlarını; tam teşekküllü Devlet hastanesinden alınan sağlık kurulu raporu ile belgelendirmeleri ve kendi adlarına kayıt ve tescilli olan taşıtların engellilik haline uygun özel tertibatlı veya özel tertibatlı hale getirilmiş taşıtlar olduğunu belirten "Motorlu Araç Tescil Belgesi"nin ilgili tescil kuruluşlarınca onaylanmış örneği ile "Araçlar İçin Teknik Belge" ve "Proje Raporu"nun aslı veya noter onaylı örneğini ilgili vergi dairelerine ibraz etmeleri halinde bu istisna hükmünden yararlanabileceklerdir.

3 - Malûl ve Engelliler İstisnası İle İlgili Bildirim

Malûl ve engelliler istisnasından yararlanacak olan malûl ve engelliler tarafından, "Malûl ve Engelliler Adına Kayıt ve Tescilli Taşıtlarda Motorlu Taşıtlar Vergisi İstisnası Bildirim Formu" düzenlenerek (Bildirim Formu'nun internetteki www.gib.gov.tr adresinde bulunan örneğinin düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.) istisnadan yararlanmak için gerekli olan diğer belgeler ile birlikte ilgili vergi dairesine verilecektir." açıklamaları yer almaktadır.

Anılan Kanun hükümleri ve Tebliğdeki açıklamalar uyarınca, engellilik oranı % 90 dan az olan malul ve engellilerin motorlu taşıtlar vergisi istisnasından faydalanabilmeleri için, adlarına kayıt ve tescil edilecek taşıtların bizzat engelliliklerine uygun özel tertibatlı hale getirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, ... Hastanesince düzenlenen ... tarihli sağlık kurulu raporunda belirtilen "OP. Lomber Fractür, sol femur başı avn sekeli, eklem hareket limitasyonu" engellilik durumunuz nedeniyle 197 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendinde yer verilen istisna uygulamasından yararlanmanız mümkün bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026